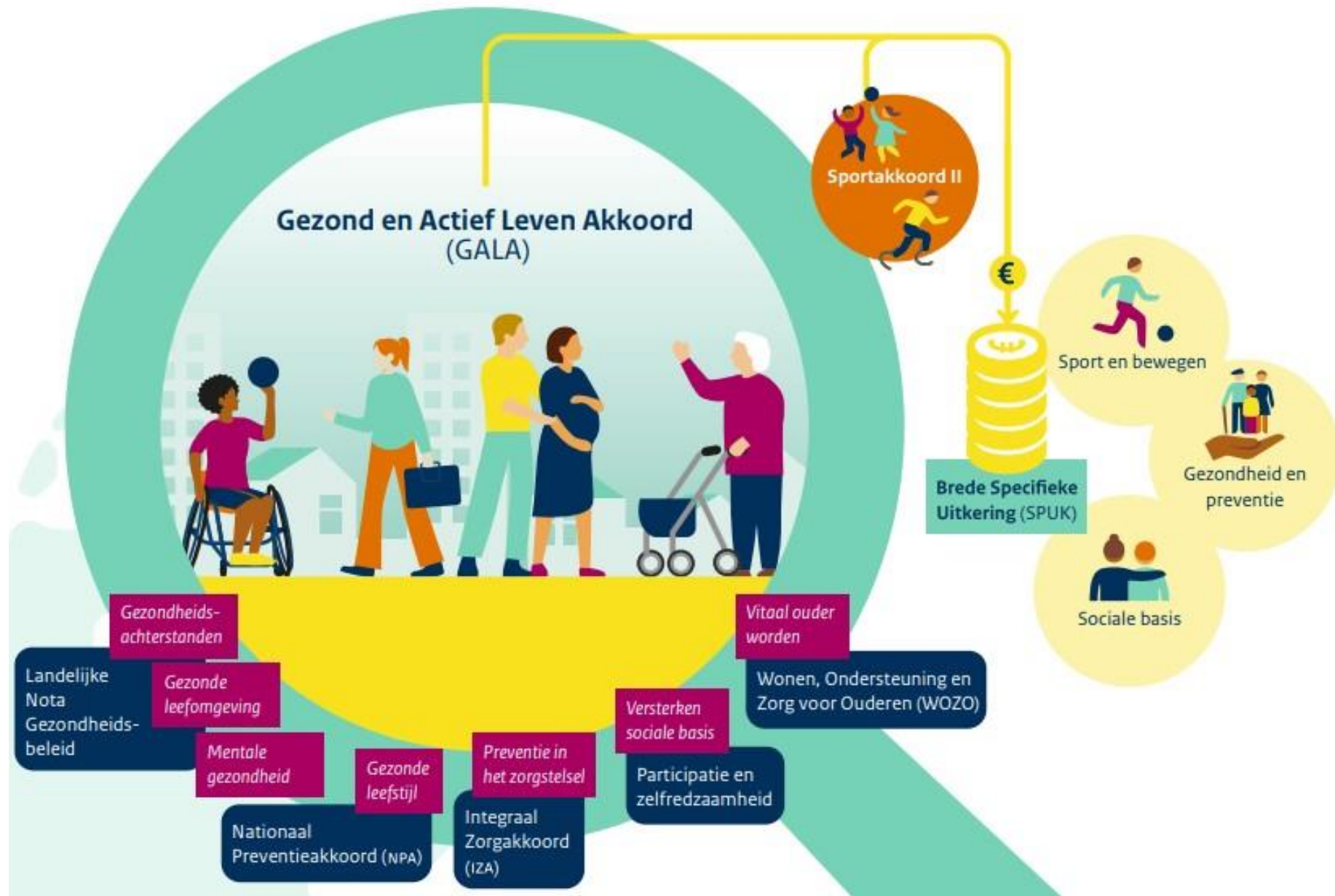

Plan van aanpak GALA

Presentatie beeldvormende vergadering

21 september 2023

Hoe verloopt het proces?

Maart – augustus 2023

Landelijk GALA akkoord

Lokaal verkenning met stakeholders

Raad 19 juni geïnformeerd

Vorbereiding plan

September/oktober 2023

Lokaal Plan van aanpak GALA vastgesteld

Indienen bij VNG/VSG en DUS-I (ministerie VWS)

Q4 2023 – 2024, 2025, 2026

Uitwerking, implementatie, uitvoering; met netwerk, organisaties en inwoners

Monitoring, evaluatie, bijsturing

Rapporteren over voortgang

Samenwerking in regio

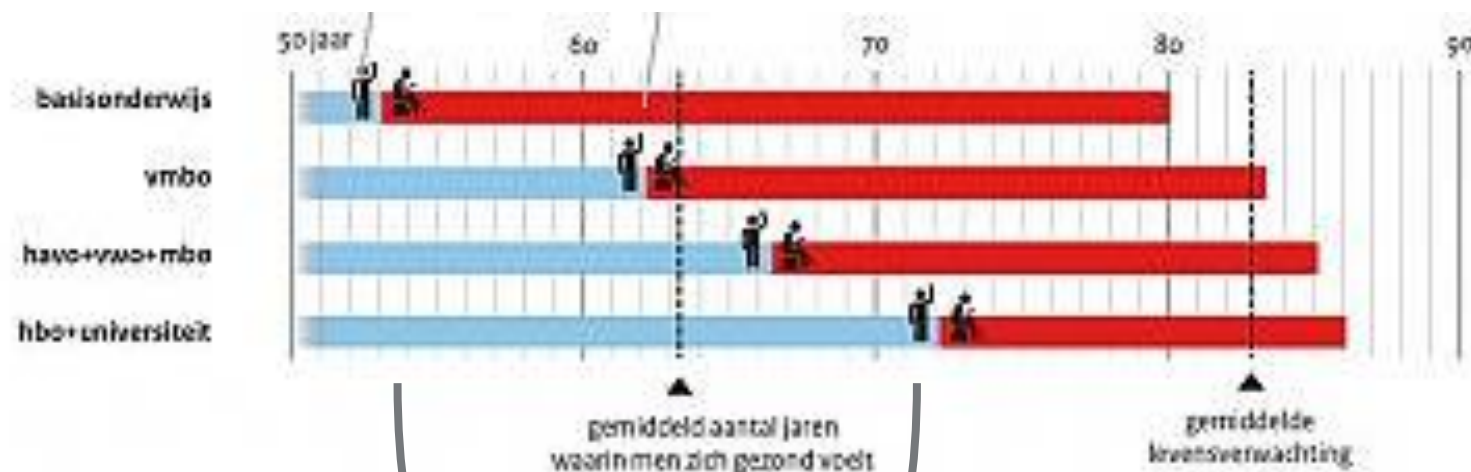
Inhoud presentatie

1. Inleiding: opgaven op gezondheidsgebied
2. Zutphen: belangrijkste opgaven
3. Aanpak GALA

Thema's binnen GALA

4. Uitwerking, implementatie, vervolg proces
5. Rol van de raad bij GALA
6. Vragen

Inleiding: gezondheidsverschillen

LEVENSV ERWACHTING

Mensen met een **laag inkomen**
en **lage opleiding** leven

15 jaar

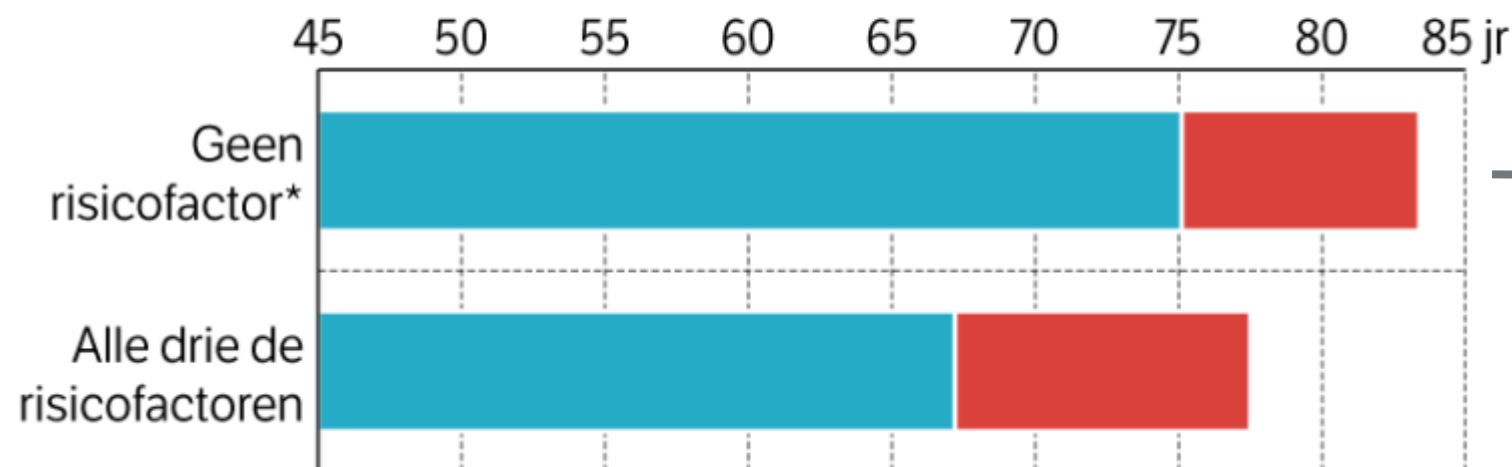
minder lang
in goede gezondheid

Inleiding: risicofactoren gezondheid

Inleiding: voorkomen dat mensen zorgafhankelijk worden

- Jaren zonder levensbedreigende ziekte
- Jaren met levensbedreigende ziekte

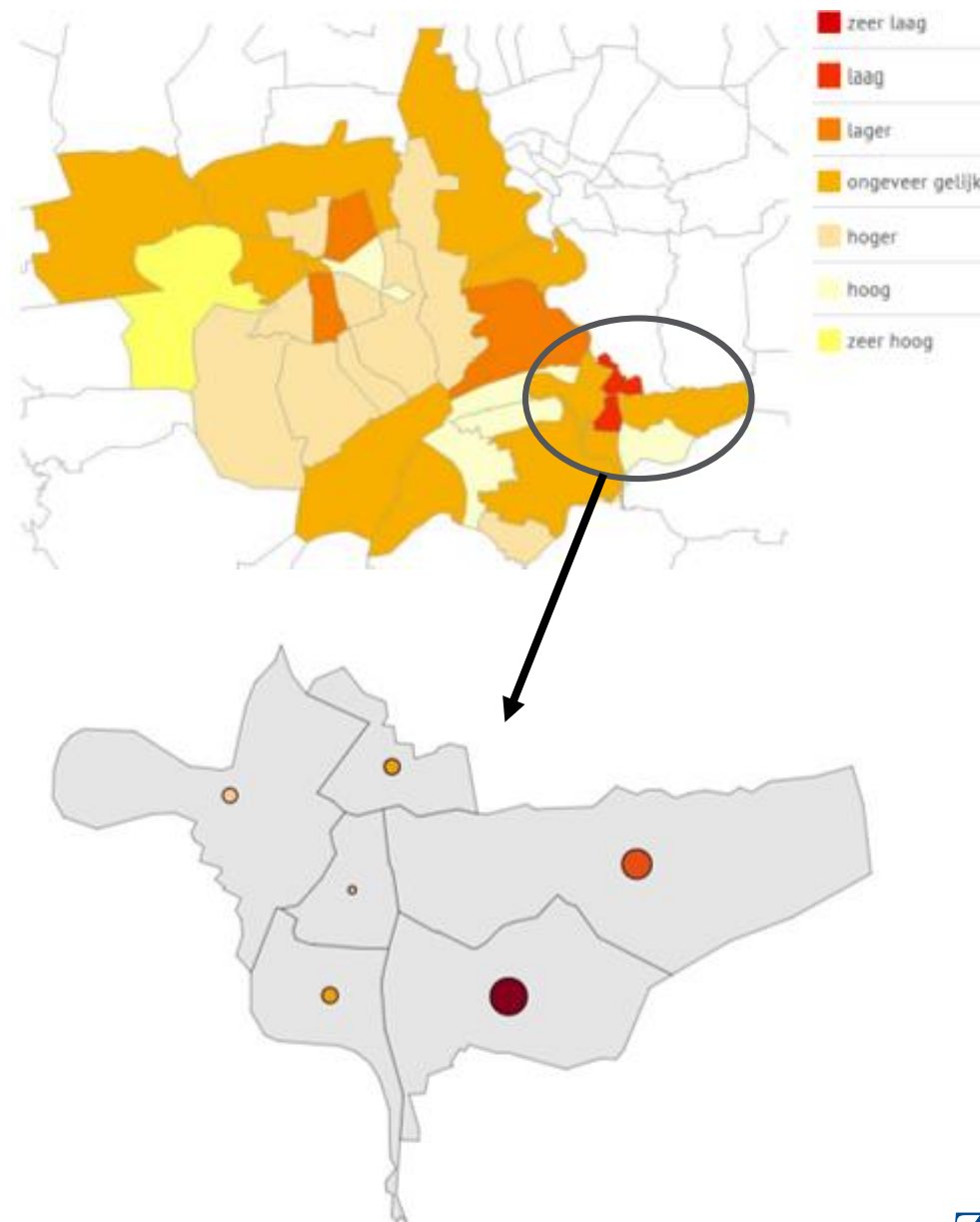

* Roken, overgewicht, bloeddruk

Gezondere leefstijl draagt bij aan vitaler oud worden

Zutphen: lage SES

- Relatief veel inwoners met lage SES in Zutphen
- Relatief grote verschillen binnen Zutphen mbt SES
- Daarom juist in Zutphen belangrijk om sociaaleconomische gezondheidsachterstanden aan te pakken

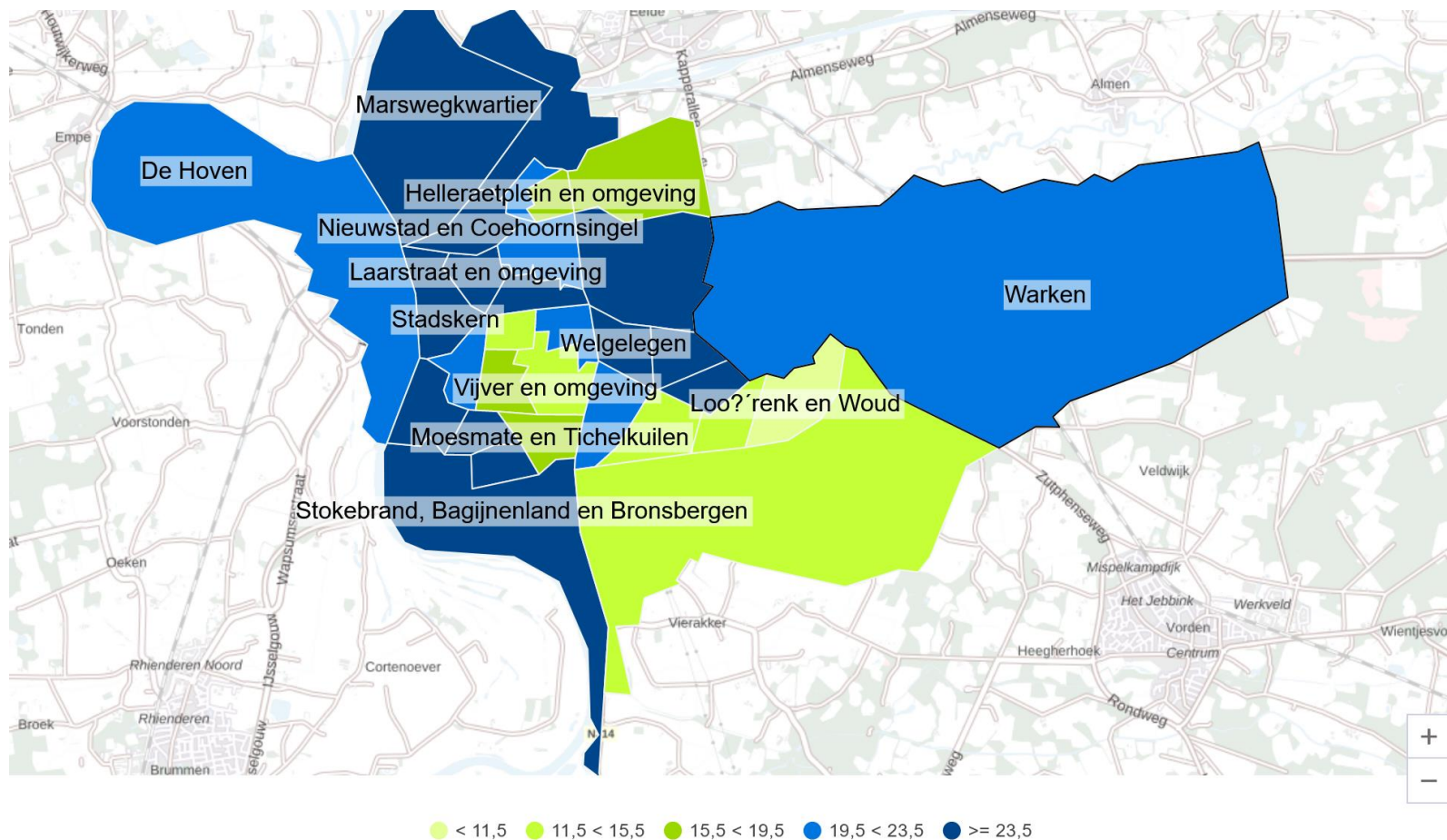

Zutphen: vergrijzing

Inwoners van 65 jaar en ouder - Zutphen, %

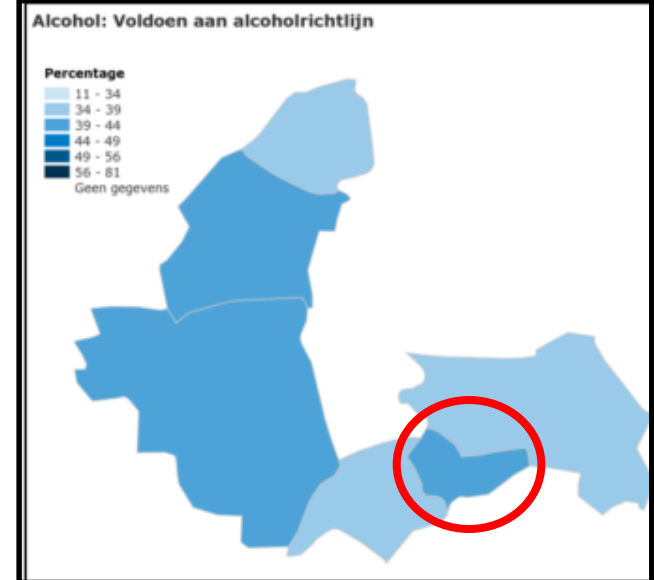
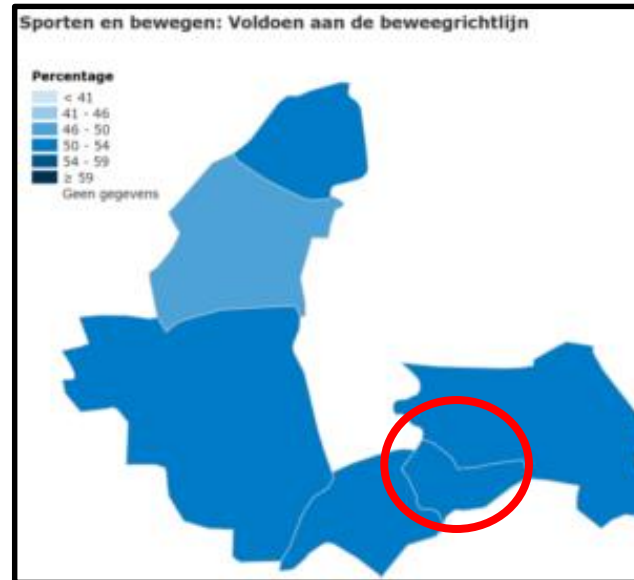
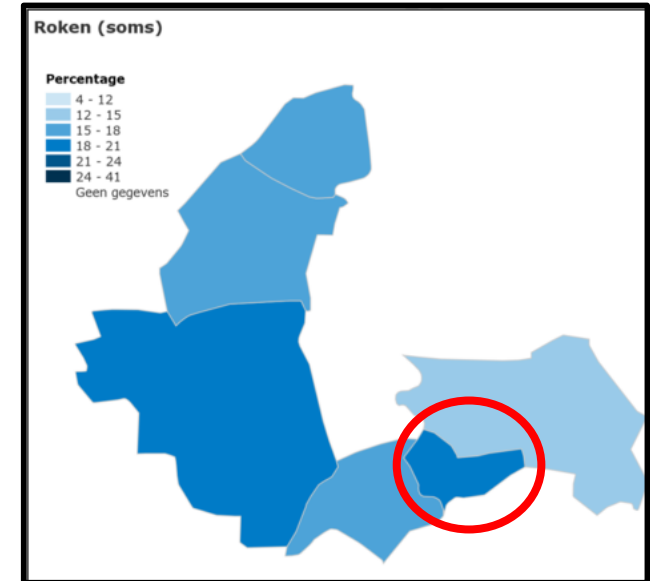
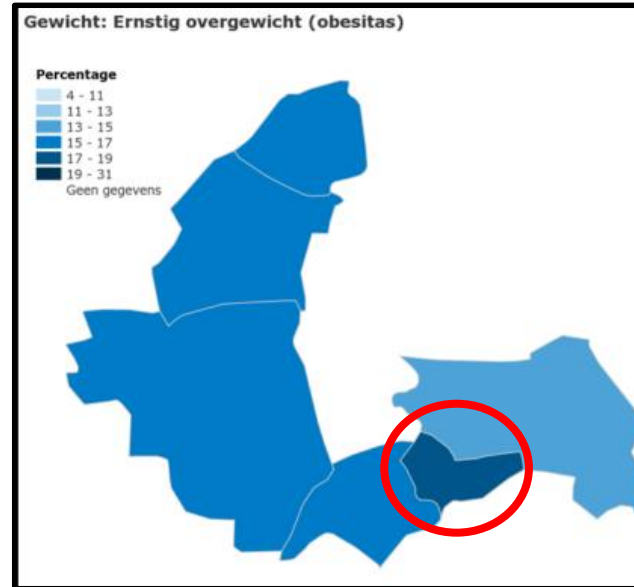

- Relatief veel vergrijzing in Zutphen.
- Met name De Hoven, Noorderhaven, Warnsveld, Zuidwijken sterk vergrijsd.

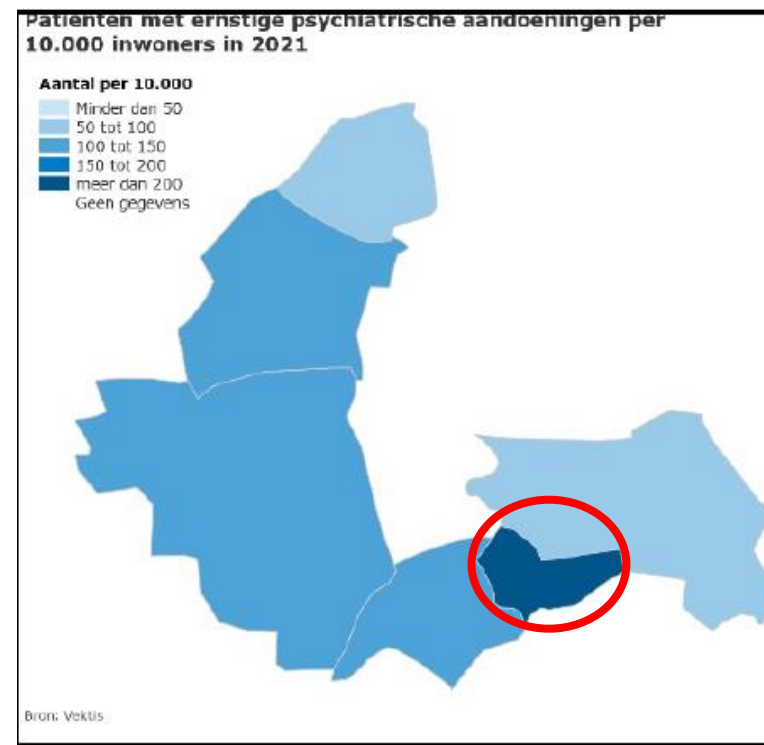
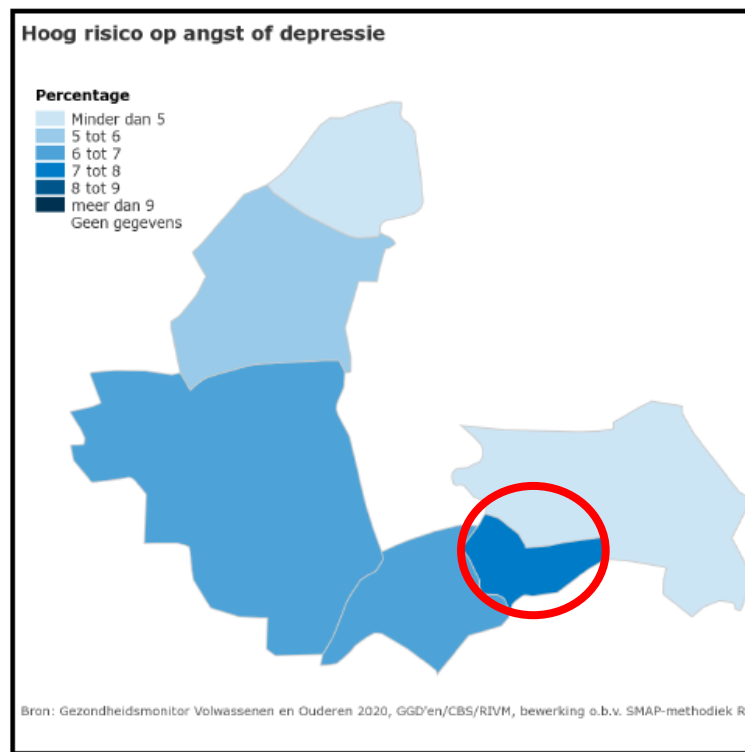
Zutphen: leefstijl

- 17% volwassen ernstig overgewicht
- 19% volwassenen rookt
- 51% voldoet aan beweegrichtlijn
- 45% voldoet aan alcoholrichtlijn

Zutphen: mentale gezondheid

- Meer dan regio risico op angst of depressie
- Door aanwezigheid instellingen meer inwoners met ernstige psychiatrische aandoeningen

Aanpak GALA:

Integrale benadering

Aanpak GALA: thema's

- Hoofdthema Sport, bewegen en cultuur
 - Lokaal Sportakkoord
 - Brede regeling combinatiefuncties
- Hoofdthema Gezondheid en sociale basis
 - Thema A: Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
 - Thema B: Een gezonde fysieke leefomgeving
 - Thema C: Versterken van de sociale basis
 - Thema D: Gezonde leefstijl
 - Thema E: Versterking van de mentale weerbaarheid
 - Thema F: Vitaal ouder worden

Sportakkoord en Combinatiefuncties

Lokaal Sportakkoord

- Lokaal Sportakkoord is in 2023 herijkt
- Doel: uitbreiden bereik
- Subsidieregeling tot 2026
- Circa € 35.000 per jaar, structureel

Combinatiefuncties

- Inzet van buurtsportcoaches en cultuurcoach
- Doel: zoveel mogelijk inwoners bewegen, nemen deel aan sport of cultuur
- Circa € 250.000 per jaar, structureel

Thema A. Gezondheidsachterstanden (o.a. Kansrijke Start)

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Informatievoorziening, voedseleducatie, beweegprogramma's
- Samenhang met veel andere beleidsterreinen (armoede, werk, bestaanszekerheid)
- Vindplaatsgericht werken: wijk, school met doelgroep
- € 57.000 per jaar, structureel
- Kansrijke Start
- Bestaat al in Zutphen, continueren en versterken
- € 57.000 per jaar, structureel

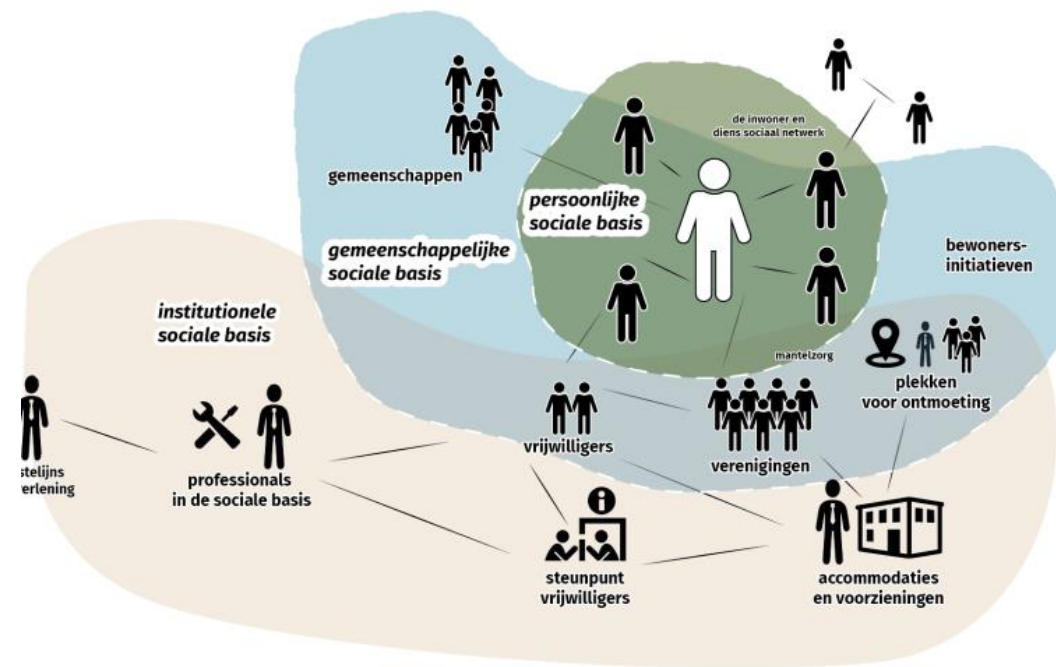
Thema B. Gezonde fysieke leefomgeving

- Gezonde leefomgeving: stimuleren van bewegen en ontmoeten, beschermen tegen gezondheidsschade
- Inzetten op Schone Lucht Akkoord
- Impuls geven aan spelen en bewegen in openbare ruimte, op plekken waar de behoefte het grootst is (participatie inwoners)
- € 28.000 per jaar, in 2023-2025

Thema C: Versterken van de sociale basis

- Sociale basis: inwoners, netwerken, gemeenschappen, voorzieningen.
- Sociale basis is intrinsiek van waarde
- Gemeente kan sociale basis ondersteunen, doorlopend proces
- Middel om transformatie zorgstelsel te laten slagen
- We stellen een beleidsvisie sociale basis op (in samenhang met beleidsplan Wmo/welzijn)
- We zetten in op mantelzorgondersteuning
- Ongeveer € 96.000 per jaar (2023-2026) voor versterken sociale basis, en ongeveer € 27.000 per jaar (structureel) voor mantelzorg

Thema D: Gezonde leefstijl

- Doel: gezonde leefstijl bevorderen, gezond gedrag makkelijker maken
- Individu slechts deels verantwoordelijk, belangrijke invloed leefomstandigheden en omgeving
- Doelen op gebied van voeding, beweging, roken, alcohol, drugs.
- Voortzetting lokaal gezondheidsbeleid.
- JOGG-aanpak, ketenaanpakken voor overgewicht, versterken alcoholpreventie
- Circa € 50.000 per jaar (2023-2025) voor overgewicht, € 7.000 per jaar (2023-2025) voor alcoholpreventie.

Thema E: Mentale gezondheid

- Toename van psychosociale klachten
- In Zutphen meer dan gemiddeld
- We zetten extra in op preventie en laagdrempelige ondersteuning
- Beleid voor mentale gezondheid wordt opgenomen in de regionale visie beschermd wonen en beleidsvisie Wmo/welzijn
- We zetten in op eenzaamheid en versterken de ketenaanpak Welzijn op recept
- Ongeveer € 16.000 per jaar (2023-2025) voor mentale gezondheid, € 26.000 per jaar (2023-2025) voor eenzaamheid, ongeveer € 30.000 per jaar (structureel) voor Welzijn op recept.

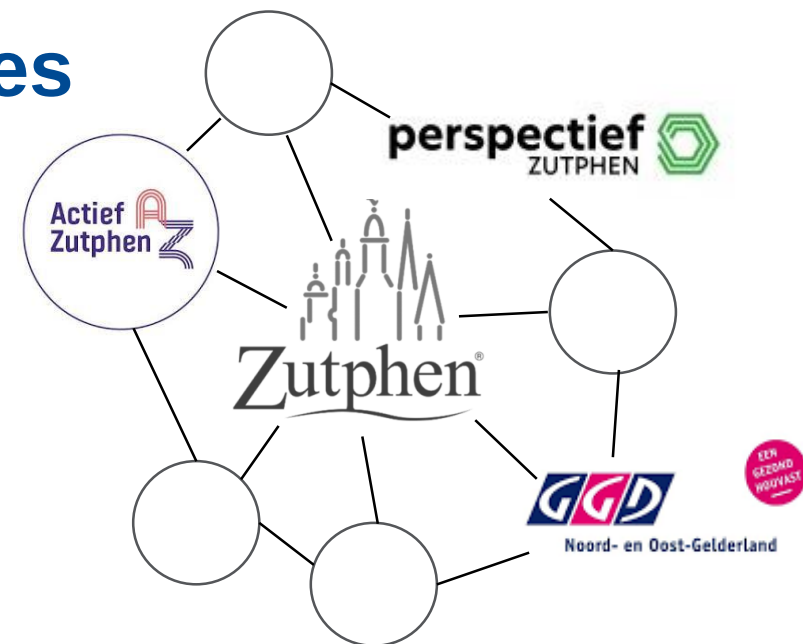
Thema F: Vitaal ouder worden

- Vergrijzing belangrijke maatschappelijke ontwikkeling
- In Zutphen sterker dan gemiddeld
- We zetten in op gezonde leefstijl, bewustwording en ondersteuning voor ouderen
- We ontwikkelen de ketenaanpak valpreventie
- Ongeveer € 140.000 structureel voor valpreventie

Uitwerking, implementatie, vervolg proces

- Nu plan op hoofdlijnen, komende tijd uitwerking in de praktijk
- Samenwerking met inwoners, netwerkpartners, organisaties in het veld
- Samenwerking in de regio
- Samenwerking binnen de gemeente (integrale aanpak)
- Versterking kennis- en adviesrol GGD
- Monitoring, evaluatie, rapportage

Rol raad bij uitvoering GALA

- Bestaande beleidskaders zijn kaders voor uitwerking GALA: gezondheidsnota (visie positieve gezondheid), coalitieakkoord (meer naar de wijken), beleidsvisie sport en bewegen.
- Nieuwe kaders stellen: gezondheidsaspect betrekken bij vaststellen beleid ('health in all policies'-concept). Denk aan beleidsplan Welzijn, Woonzorgvisie, ruimtelijke plannen, etc.
- Bespreking van notitie over vergrijzing (indien de raad dat agendeert).
- Financiële sturing via de P&C-cyclus.

Vragen

